

Informatiefolder Wet zorg en dwang

Over de Wet zorg en dwang

Dit is een folder over de Wet zorg en dwang. We noemen deze wet afgekort ook wel de Wzd. Deze wet gaat over onvrijwillige zorg voor mensen met een psychogeriatrische aandoening zoals dementie. De Wet zorg en dwang is een wet die regelt wat de rechten van deze cliënten zijn als zij onvrijwillige zorg ontvangen. Daarnaast regelt deze wet ook de onvrijwillige opname in een verpleeghuis. De Wzd is van toepassing in een verpleeghuis maar ook in een kleinschalige woonvorm of thuis. In deze folder worden een aantal belangrijke uitgangspunten en begrippen uitgelegd.

Over de Wet Zorg en Dwang

De kernboodschap van de Wzd is dat onvrijwillige zorg alleen wordt ingezet als het echt niet anders kan. Dit geldt ook voor mensen met dementie. Er is weliswaar zorg en ondersteuning nodig, maar dat moet zoveel mogelijk zorg zijn waar cliënten zelf voor kiezen. ActiVite heeft beleid ontwikkeld dat ondersteuning biedt aan de praktische uitvoering van de Wzd binnen de organisatie. De kern van het beleid is dat er geen onvrijwillige zorg wordt ingezet tenzij het echt niet anders kan. Zorg is onvrijwillig als de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger zich verzet tegen deze zorg. ActiVite heeft dit uitgangspunt uitgewerkt in haar werkprocessen.

Er zijn echter situaties waarbij de inzet van onvrijwillige zorg nodig is, bijvoorbeeld voor de veiligheid of kwaliteit van leven van de cliënt. Voordat er onvrijwillige zorg wordt ingezet, wordt eerst aan de hand van een stappenplan de situatie van een cliënt bekeken. Daarin wordt ook de noodzaak van dwang onderzocht en gekeken of er ook nog andere oplossingen zijn. Dit gebeurt in overleg met de cliënt en/of de vertegenwoordiger en in afstemming met verschillende deskundigen. Zo komt een besluit tot het toepassen van onvrijwillige zorg

zorgvuldig tot stand. Vervolgens wordt samen steeds opnieuw beoordeeld of de onvrijwillige zorg nog nodig is. Mocht de cliënt of zijn wettelijk vertegenwoordiger het er niet mee eens zijn, dan heeft diegene recht op advies en bijstand.

Ernstig nadeel

Onvrijwillige zorg wordt alleen ingezet als vrijwillige zorg niet mogelijk is en er sprake is van ernstig nadeel. Vormen van ernstig nadeel die in de wet zijn opgenomen, zijn:

- > Levensgevaar voor de cliënt of iemand anders.
- > Ernstige psychische-, materiële of financiële schade voor de cliënt of iemand anders.
- > Ernstige verwaarlozing van de cliënt of iemand anders.
- > Ernstige verstoorde ontwikkeling van de cliënt of iemand anders.
- > Bedreiging van de veiligheid van de cliënt, bijvoorbeeld doordat hij onder invloed van een ander raakt.
- > Gedrag van de cliënt, dat agressie van anderen oproept.
- > Gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen.

Onvrijwillige zorg

Zorg is onvrijwillig als de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger zich verzet tegen deze zorg. Voorbeelden van onvrijwillige zorg waartegen de cliënt zich kan verzetten, zijn:

- > Toedienen van vocht, voeding en medicatie, medische controles/handelingen.
- > Beperking van bewegingsvrijheid.
- > Insluiting.
- > Toezicht (inclusief het gebruik van domotica).
- > Onderzoek aan kleding of lichaam.
- > Onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op middelen die het gedrag beïnvloeden of gevaarlijke voorwerpen.
- > Beperking van vrijheid om het eigen leven in te richten, waardoor de cliënt iets moet doen of laten (incl. gebruik van communicatiemiddelen).
- > Beperking op het ontvangen van bezoek.

Stappenplan

Als het niet lukt om voor een cliënt een vrijwillig alternatief te vinden wordt een, in de Wzd opgenomen, stappenplan gevolgd, waarbij gekeken wordt naar de overwegingen om onvrijwillige zorg in te zetten. Er worden (externe) deskundigen geconsulteerd om mee te denken over passende alternatieven. Periodiek wordt door deze deskundigen, in afstemming met de cliënt en/of vertegenwoordiger, beoordeeld of en hoe de onvrijwillige zorg kan worden afgebouwd.

Zorgverantwoordelijke

In de Wzd heeft de zorgverantwoordelijke een belangrijke taak. De zorgverantwoordelijke draagt binnen de organisatie zorg voor het opstellen, vaststellen, uitvoeren, evalueren en zo nodig het periodiek aanpassen van het zorgplan. Dit doet de zorgverantwoordelijke in overleg met de cliënt of de vertegenwoordiger. Binnen ActiVite is de zorgverantwoordelijke de medisch behandelaar. Heeft u vragen over de Wzd dan kunt u die altijd aan de zorgverantwoordelijke stellen.

Wzd-functionaris

Zodra onvrijwillige zorg in het zorgplan moet worden opgenomen, beoordeelt een zogenoemde Wzd-functionaris of onvrijwillige zorg zoveel mogelijk voorkomen is (alternatieven) en of de onvrijwillige zorg in verhouding staat tot het (verwachte) ernstig nadeel.

ActiVite beschikt over Wzd-functionarissen die verantwoordelijk zijn voor de naleving van de Wzd binnen ActiVite. Deze functionaris is een arts en ziet er op toe dat onze behandelaren en zorgmedewerkers op een juiste wijze de regels toepassen, zoals beschreven in de Wzd. Zodat de minst ingrijpende vorm van onvrijwillige zorg, en de mogelijke afbouw van deze zorg, wordt ingezet. In dat kader kan hij het zorgplan laten aanpassen.

"ActiVite beschikt over Wzd-functionarissen (artsen) die verantwoordelijk zijn voor de naleving van de Wzd binnen ActiVite"

Rechten van de cliënt in relatie tot de Wet Zorg en Dwang

In de Wzd zijn verschillende mogelijkheden opgenomen om de rechtspositie van de cliënt te verstevigen.

- > De cliënt heeft recht op advies en bijstand van een **cliëntvertrouwenspersoon**.
- > De cliënt en de vertegenwoordiger hebben de mogelijkheid een **klacht** in te dienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.
- > ActiVite heeft de plicht om de rechter te vragen voor iedere cliënt zonder vertegenwoordiger een **mentor** te benoemen.

Cliëntvertrouwenspersoon (CVP)

De cliëntvertrouwenspersoon heeft als belangrijkste taak om cliënten en hun vertegenwoordigers op hun verzoek te adviseren en bij te staan in aangelegenheden, die samenhangen met het verlenen van onvrijwillige zorg, met gedwongen opname en verblijf en met het doorlopen van de klachtenprocedure van de Wzd. In de regio van ActiVite is, via het Zorgkantoor van Zorg & Zekerheid, Zorgstem gecontracteerd. De stichting Zorgstem voert het vertrouwenswerk uit voor cliënten van ActiVite die vallen onder de Wzd.

Het secretariaat van Zorgstem is als volgt te bereiken:

 088 678 1000

 info@zorgstemvertrouwenspersonen.nl

Klachten

ActiVite is aangesloten bij de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ). Deze commissie is ingesteld door de brancheorganisaties ActiZ en VGN, samen met cliëntenorganisaties Ieder(in), KansPlus, LOC Waardevolle Zorg en LSR. Klachten worden beoordeeld door drie leden van de KCOZ, onder wie in ieder geval een jurist en een gekwalificeerde zorgverlener. Afhankelijk van het onderwerp is de gekwalificeerde zorgverlener een specialist ouderengeneeskunde, een arts voor verstandelijke gehandicapten, een gezondheidszorgpsycholoog of een orthopedagoog-generalist.

De klacht kan worden ingediend door de cliënt, zijn vertegenwoordiger of zijn nabestaanden.

De klacht moet betrekking hebben op de volgende onderwerpen:

- > Oordeel over wilsbekwaamheid van de cliënt.
- > Beslissingen over opname van onvrijwillige zorg in zorgplan of verlenging van de periode waarin onvrijwillige zorg kan worden toegepast.

- > Besluiten over uitvoering van onvrijwillige zorg op basis van het zorgplan.
- > Besluiten over uitvoering van onvrijwillige zorg in onvoorziene omstandigheden.
- > Naleven van verplichting om het dossier bij te houden voor zover dat betrekking heeft op onvrijwillige zorg.
- > Besluiten van verlof en ontslag.
- > Naleving van verplichtingen door Wzd Functionaris en besluiten Wzd Functionaris

Voor klachten die geen verband houden met bovenstaande onderwerpen kunnen cliënten gebruikmaken van onze reguliere Klachtenregeling (zie de folder Klachtenregeling).

Het indienen van een klacht bij de KCOZ loopt via de organisatie waar de klacht betrekking op heeft. U kunt ActiVite bereiken via klachtwzd@ActiVite.nl. ActiVite zal in zo'n geval contact opnemen met het secretariaat van de KCOZ.

Mentor

De cliënt beslist zelf over de zorg die aan hem wordt verleend, de cliënt voert zijn eigen regie en neemt dus zijn eigen beslissingen. De voorwaarde daarvoor is wel dat de cliënt wilsbekwaam is, dat wil zeggen dat hij in staat is tot een redelijke afweging van zijn/haar belangen en de consequenties van zijn/haar keuzes. Is de cliënt wilsonbekwaam dan is de vertegenwoordiger de gesprekspartner van de zorgverlener. Als de cliënt geen wettelijke vertegenwoordiger heeft en geen gemachtigde, kunnen familieleden (echtgenoot, geregistreerd partner of levensgezel, ouder, broer, zus, kind, grootouders, kleinkinderen) namens de cliënt beslissingen nemen. Mocht de cliënt geen van bovengenoemde vertegenwoordiging hebben, dan bepaalt de Wzd dat ActiVite de rechter moet vragen een (vrijwillige) mentor te benoemen.

De kosten van de procedure zijn voor rekening van ActiVite en de kosten voor de mentor zijn voor rekening van de cliënt.

Activite

samen voor de beste zorg

 (071) 516 14 15

 info@activite.nl

 activite.nl

